

Pismo okólne Nr 20/2011/2012
Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
z dnia 27 kwietnia 2012 r.

w sprawie wdrożenia Kodeksu Wartości Nauczyciela Akademickiego Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego

Na podstawie art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm) oraz uchwały Senatu UKW Nr 50/2011/2012 z dnia 30 marca 2012 r.

informuję,

co następuje:

1. Wprowadzam **Kodeks Wartości Nauczyciela Akademickiego Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego** stanowiący załącznik do niniejszego pisma okólnego.
2. Zobowiązuję dziekanów wydziałów, dyrektorów instytutów oraz kierowników pozostałych jednostek organizacyjnych UKW do zapoznania nauczycieli akademickich z treścią dokumentu, o którym mowa w pkt. 1
3. Pismo okólne wchodzi w życie w dniu podpisania.

Rektor

prof. dr hab. inż. Józef Kubik

Kodeks Wartości Nauczyciela Akademickiego Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego

Przeobrażenia dokonujące się w obszarze szkolnictwa wyższego skłaniają do wskazania podstawowych obwarowań aksjologicznych, odnoszących się do czynności podejmowanych przez nauczycieli akademickich w obszarze ich aktywności zawodowej. Nauczyciel akademicki to profesjonalista, niekwestionowany autorytet, mistrz. To wskazanie jest aż nadto wystarczającym powodem, aby w sposób szczególny podejmować namysł nad aksjologicznym wymiarem zawodu nauczyciela akademickiego. Istotne jest to zwłaszcza ze względu na narastające niepokojące zjawiska, które pojawiają się w życiu akademickim. Aktywności zawodowej nauczycieli akademickich jako badaczy, dydaktyków i uczestników prac organizacyjnych uczelni przyświecają wartości wyznaczające jakość ich profesjonalnych czynności.

1. Wolność

Umiłowanie wolności stanowi jeden z podstawowych wyznaczników kondycji etycznej uczonych, warunek i otwarcie horyzontów dla innych ważnych wartości. Zasady wolności przejawiają się w autonomii uczelni i całym życiu wspólnoty akademickiej. W klimacie wolności wartości mogą wzrastać, dojrzewać i ukazywać pełnię swego bogactwa i rzeczywistości. Wolność wzmacnia determinację w przeciwstawianiu się niszczącym wpływom okoliczności zewnętrznych. Nie pozwala też zamknąć się uczonemu w skorupie rutyny i dogmatów. Wolność, która polega na wyborze, decyzji, odpowiedzialności i komunikacji wyzwala i nadaje kierunek twórczej energii uczonego.

Wolność jest jedną z cech konstytutywnych nauki i kształcenia, w tym również kształcenia akademickiego. Nauczyciel akademicki broni wolności nauki, w zakresie wolnego wyboru problematyki badawczej, metod poznawania rzeczywistości, a także głoszenia wyników tego poznawania, pod warunkiem, że nie są one objęte tajemnicą państwową i nie naruszają godności drugiego człowieka. Wolność myśli i słowa charakteryzuje nauczyciela

akademickiego w poszczególnych wymiarach jego działalności zawodowej. Pozostaje on w swojej aktywności naukowej i działalności dydaktycznej niezależny od uwarunkowań leżących poza nauką i dydaktyką. Korzystając ze swojej wolności, nie ogranicza wolności innym reprezentantom środowiska akademickiego.

2. Prawda

Prawda stanowi wartość nadrzędną w działalności zawodowej nauczyciela akademickiego. Dążenie do prawdy i otwartość na prawdę, jej uporczywe poszukiwanie i odkrywanie wbrew najrozmaitszym przeszkodom, stanowi istotę jego misji. Nauczyciel akademicki to stróż i sługa prawdy. Prawda jako wartość poznawcza jest fundamentem podejmowanych przez niego czynności, składających się na działalność zawodową we wszystkich jej wymiarach. Stanie na straży prawdy polega przede wszystkim na otwieraniu i ukazywaniu nowych perspektyw i możliwości myślenia. Oznacza ono także dociekliwe stawianie pytań i wnikliwe ukazywanie problemów, trafne określanie pojęć, precyzyjne formułowanie sądów, odkrywanie prawidłowości i konstruowanie praw naukowych, solidne budowanie teorii i koncepcji, poszukiwanie nowatorskich, oryginalnych rozwiązań stawianych problemów. Działalność nauczyciela akademickiego jest wiarygodna i wierna prawdzie. Charakteryzuje go intelektualna i moralna gotowość głoszenia prawdy, jej poszanowania i aktualizowania. Stara się on udostępniać wyniki swojej pracy. W swej drodze do prawdy odznacza się zdolnością krytycznej refleksji nad stanem wiedzy i samokrytycznym podejściem do wyników własnych badań. Bliskie są mu samodzielność, inwencja, konsekwencja, wytrwałość i odwaga podejmowania nowych wyzwań i projektów.

3. Odpowiedzialność

Nauczyciel akademicki jest odpowiedzialny za głoszone poglądy, reprezentowaną dyscyplinę naukową, instytucję, środowisko akademickie, kształcenie studentów i doktorantów, prowadzone badania, ich interpretacje i przewidywane skutki, a także ich upowszechnianie oraz sposób wykorzystania. Odpowiada za swoje postępowanie we wszystkich wymiarach zawodowej aktywności, w tym również za działania niepodjęte.

4. Godność

Godność jest właściwością przysługującą każdemu człowiekowi z racji tego, że jest człowiekiem. Z jej uznania wynikają prawa człowieka. Przesądza ona o tym, że człowiek jako

osoba jest wartością najwyższą. Każdy człowiek ma prawo do ochrony swej godności. Nauczyciel akademicki strzeże godności osobistej przedstawicieli środowiska akademickiego, a także nie narusza godności swojego zawodu we wszystkich wymiarach aktywności zawodowej.

5. Prawość

Prawość najogólniej biorąc oznacza szlachetność, uczciwość, przyzwoitość. Prawość nauczyciela akademickiego przejawia się w jego stosunku i postępowaniu względem reprezentantów środowiska akademickiego. Prawy nauczyciel akademicki to nauczyciel szczerzy, otwarty, niezakłamy, uwzględniający w swoim myśleniu i działaniu wartości etyczne.

6. Rzetelność

Nauczyciel akademicki rzetelnie przedstawia wyniki badań i upowszechnia je w społeczeństwie. Przeciwstawia się nieuczciwości naukowej, nie dopuszcza do plagiatostwa i fałszowania wyników badań. Nie narusza cudzych praw autorskich i praw pokrewnych. Nie stosuje nieuczciwych sposobów wzbogacania swojego dorobku naukowego. Zwalcza przejawy nieuczciwości naukowej we wszystkich wymiarach zawodowej aktywności. Rzetelnie wykonuje zadania dydaktyczne i organizacyjne, nie uchyla się od ich wypełniania.

7. Sumienność

Nauczyciel akademicki skrupulatnie wywiązuje się ze swoich zadań wynikających z obowiązków badacza, dydaktyka i uczestnika prac organizacyjnych. Podejmuje się właściwego wykonywania zadań, co do których posiada odpowiednią wiedzę i umiejętności. W sposób kompetentny organizuje i prowadzi swoją działalność we wszystkich jej wymiarach. Odznacza się przy tym pilnością i punktualnością.

8. Sprawiedliwość

Sprawiedliwość jest wartością wprowadzającą porządek we wzajemnych kontaktach międzyludzkich. Ma ona szczególne znaczenie w przypadku nauczycieli akademickich z racji ich wchodzenia w bezpośrednie relacje interpersonalne z innymi reprezentantami środowiska akademickiego. Nauczyciel akademicki stosuje sprawiedliwe i takie same zasady oceniania studentów w zakresie posiadanej przez nich wiedzy, umiejętności i kompetencji. Dokonuje

sprawiedliwej oceny dorobku naukowego innych nauczycieli akademickich, sprawiedliwie ocenia ich działalność dydaktyczną i organizacyjną. Jest obiektywny i neutralny w swych ocenach.

9. Tolerancja

Tolerancja oznacza skłonność do zgody na myślenie, działanie i uczucia inne niż nasze, przyznawanie innym prawa do prezentowania własnych poglądów, do określonego postępowania odmiennego od naszego, o ile nie sprzeniewierzają się dobru wspólnemu oraz godności osobistej jednostki, ani nie pozostają w sprzeczności z wartościami fundamentalnymi. Nauczyciel akademicki uznaje odmiennosc myślenia, poglądów, postępowania innych przedstawicieli środowiska akademickiego, wykazuje wobec nich wyrozumiałość. Jest otwarty na odmienne koncepcje, również niezgodne z własnymi koncepcjami. Nie dyskryminuje przedstawicieli środowiska akademickiego ze względu na płeć, wiek, wyznanie, światopogląd, przynależność etniczną, pozycję materialną, orientację polityczną i seksualną.

10. Solidarność

Środowisko akademickie stanowi wspólnotę osób połączonych takimi samymi celami i wartościami. Nauczyciel akademicki rozwija więzi szacunku, współdziałania i solidarności w środowisku akademickim oraz dba o odpowiednie stosunki międzyludzkie w tym środowisku. Troszczy się o dobry wizerunek uczelni, buduje jej prestiż, propaguje jej osiągnięcia i sukcesy. Nie podejmuje czynności, które godzą w dobre imię uczelni.